

78(064.5

Menuhin, Jehudi

"1961"

Személy

Helyszám

Budapestre vonatkozó újságcikk

Lengyel István

Szerző:

„Gratulálok a magyar művészet s az egész ország hatalmas iramú fejlődéséhez!”

Vasárnap esti villáminterjú Jehudi Menuhin

Hétfői Hírek, 1961. jún. 26.

Szombaton délelőtt próbált, délben Kodály Zoltán ebédjén vett részt, este a *Károlyi kertben* adott felejthetetlen hangversenyt, vasárnap délelőtt a Mátyás templom zenés miséjét hallgatta meg s magános sétát tett a Halászbástyán és az újraépülő vár barokkhangulatú utcáin. Innen szállására, a Gellért szállóba vitte az útja, ahol egész kis zenei Különítmény várta: régi pesti barátok, ismerősök, a vonószené rajongói. Azután városnézés következett, majd az esti második koncertje előtt időt szakított egy vasárnapi interjúra is.

— Mikor tizenhat év előtt először jártam a felszabadult Budapesten — kezdi a beszélgetést — nemcsak a város hevert romokban, összeomlottnak látszott a művészek élete is. Akkor azért siettem Budapestre, mert Doráti Antal, Amerikában élő magyar karmester, aki családjá látogatására Svájcba utazott, Zürichből megsürgönyözte, milyen nélkülözések közt élnek a zene, a toll, az ecset és véső magyar mesterei. Doráti sürgönyében felkért, hogy európai hangversenykörutam során látogassak el a magyar fővárosba és lépjek fel egy hangversenyen a művésznyomor enyhítésére. Tüstént kábelogramot küldtem Dorátinak és felajánlottam, hogy fellépti díj nélkül hegedülök a magyar művészek javára, nem is egy, hanem két estén. Amikor Menuhin látta, hogy a magyar művésznyomor legzordabb elképzelését is felülmúlja, készséggel vállalt még egy harmadik fellépést is.

— Később értesültem — mondja kissé bosszúsan —, hogy az infláció következtében a három hangverseny jövedelméből a magyar művészeknek mindössze hét gramm arany jutott, nem sok hasznomat látták tehát. Most viszont örömmel tapasztaltam, hogy a művészi fejlődéssel lépést tartott a művészek életszínvonalának az emelkedése is. Így hát nem vagyok elégedetlen akkori budapesti szereplésem emlékével, annál kevésbé, mert annak alapján formálhatok ma véleményt Magyarországra művészeti, gazdasági és társadalmi helyzetéről. Talán sehhol a világon nem olyan szembetűnő a gyors felemelkedés, mint Budapesten. Ezt már két év előtt is meglepődve észleltem, mikor utoljára jártam itt.
— Igaz — tűnődik — itt figyelmesebben néztem körül, mint másutt, hiszen ez Bartók és Kodály városa, akiknek a művészete oly nagy hatást tett rám. Legmélyeb —

nyeim közé tartoznak az esték, mikor elsőnek mutattam be Londonban, Párizsban, Münchenben Bartók első kis koncertóját, melynek az ősbemutatóját magyar karmester, Ormándy, vezényelte Filadelfiában, óriási hatással.

— Legközelebb, mikor újra Magyarországon hegedülök, remélem Kodály mesternek egy, az én számomra írt, hegedűversenyét is magammal vihetem. Az első oldala már elkészült — tíz év előtt. Bizom azonban abban, hogy a Mester most már nem tízévenként vet papírra egy-egy oldalt s hogy mindketten elég fiatalok vagyunk s kivárhatjuk, bármilyen lassan érik is az új kompozíció.

Az egykori csodagyermekből tökéletes művésszé érett Jehudi Menuhin csakugyan vakmerően fiatalos. Szinte megállás, pihenés nélkül száguld át országokon. Mégis, a nagy művész intuíciója hozzásegíti, hogy mindenütt meglassa a felszín alatt a valóságot. Ezért örvendetes számunkra, amit búcsúzóul mondott:

— Egész szívemből gratulálok a magyar művészet s az egész ország hatalmas iramú fejlődéséhez!

Lengyel István